

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та історії держави і права
від 28 серпня 2024 р., протокол № 1

Зав. кафедри _____ Адамович С.В.

**Індивідуальні завдання
для студентів 1-го курсу освітнього ступеня «Бакалавр»
з нормативної навчальної дисципліни
«Теорія держави і права» (частина 1)
на перший семестр 2024-2025 н. р.
(спеціальність 081 Право, денна форма навчання)**

Індивідуальне завдання з нормативної навчальної дисципліни «Теорія держави і права» передбачає написання есе на тему, яку студент обирає із запропонованого нижче списку. Перед власне написанням есе слід ознайомитись з науковою літературою з обраної теми, визначити основні її проблемні чи дискусійні аспекти і творчо переосмислити шляхи вирішення вказаних проблемних питань. Обсяг есе – орієнтовно 5 сторінок тексту.

1. Значення юридичної науки у формуванні правової системи України
2. Стан та перспективи розвитку правової науки в Україні
3. Основні напрямки наукових досліджень в галузі теорії та історії держави і права
4. Загальна теорія права в сучасній Україні: радянські традиції та європейські перспективи
5. Правова реформа і методологія дослідження фундаментальних проблем юридичної науки
6. Проблеми трансформації методології вітчизняного правознавства: досягнення, втрати, перспективи
7. Методологічні проблеми юридичного прогнозування
8. Методологічні проблеми правової науки на сучасному етапі державотворення
9. Спеціальні методи теорії держави і права
10. Причини різноманітності концепцій походження держави
11. Обґрунтовані та необґрунтовані положення теологічної концепції виникнення держави
12. Критичний аналіз патріархальної концепції виникнення держави
13. Договірна теорія виникнення держави: аргументи та контраргументи
14. Обґрунтовані та необґрунтовані положення теорії насильства
15. Критика психологічної теорії виникнення держави

16. Історико-матеріалістична теорія походження держави: рівень наукового пояснення причин виникнення держави
17. Фактори, що впливають на виникнення сучасних держав
18. Теократичні концепції публічної влади
19. Публічна влада як суспільно-політичний феномен
20. Проблеми визначення поняття держави
21. Нормативно-юридичне закріплення основних елементів держави
22. Народний суверенітет як основа організації державної влади в Україні
23. Державний суверенітет: підходи до класифікації та рівні дослідження
24. Правові проблеми влади
25. Проблеми визначення природи влади у державно організованому суспільстві
26. Суверенітет в системі основних ознак держави
27. Теоретичні та практичні аспекти суверенітету народу, нації та держави
28. Діалектика співвідношення державного суверенітету і народного суверенітету
29. Національний суверенітет і його межі
30. Правові проблеми суверенітету і незалежності України
31. Нова роль держави як головного носія суверенітету в умовах глобалізації
32. Цінність держави як її соціальна сутність
33. Проблеми співвідношення державної і політичної влади
34. Проблеми визначення природи влади у державно-організованому суспільстві
35. Правові проблеми державної влади
36. Сутність державної влади в Україні
37. Співвідношення легітимності та легальності державної влади
38. Шляхи формування соціальної держави в Україні
39. Конституційні засади соціальної держави України
40. Актуальні проблеми становлення соціальної держави в Україні
41. Соціальна сутність держави: теоретико-методологічні засади дослідження
42. Типологія держави: підходи в юридичній науці
43. Проблеми історичної типології держав за цивілізаційними та культурологічними критеріями
44. Проблема перехідного типу держави
45. Причини переходу від одного історичного типу держави до іншого
46. Принцип поділу державної влади та сучасні проблеми його реалізації в Україні
47. Загальноісторичне і національне у формі держави
48. Співвідношення типу, змісту і форми держави

49. Проблеми визначення сучасних форм державного правління
50. Різновиди республіканської форми правління: порівняльна характеристика
51. Нетипові форми державного правління сучасності
52. Проблеми становлення демократичного режиму в сучасному світі
53. Теоретичні підходи до визначення еволюції української моделі державного режиму
54. Державний устрій України: проблеми теорії і практики
55. Проблеми визначення сучасних форм державного устрою
56. Проблеми питання визначення статусу та класифікації федерацій
57. Проблеми визначення статусу конфедерації
58. Політичний та державний режими: теоретико-правові проблеми співвідношення
59. Політико-правові аспекти дослідження змісту та сутності авторитарної влади в контексті перехідних процесів
60. Проблеми визначення сутності тоталітаризму
61. Фактори демократизації сучасного політичного режиму України
62. Функції сучасної держави: проблеми визначення та класифікації
63. Взаємозв'язок між сутністю держави і її функціями
64. Еволюція функцій держави
65. Глобальні проблеми людства і функції сучасної держави
66. Соціальна функція держави в Україні
67. Шляхи та перспективи розвитку економічної функції сучасної української держави
68. Роль і значення духовно-культурної функції держави на сучасному етапі цивілізаційного розвитку
69. Сучасний стан та перспективи реалізації функцій сучасної Української держави
70. Теоретичні проблеми співвідношення понять “механізм держави” та “апарат держави”
71. Механізм держави: діалектика статичності та динаміки
72. Сучасний стан та перспективи розвитку державного апарату України
73. Феномен державного органу: теоретико-правовий і конституційний аспекти
74. Система стримувань і противаг в державному апараті: витоки та основний зміст
75. Стимування і противаги в системі поділу влади в Україні: загальнотеоретичні проблеми
76. Принцип поділу влади в сучасній українській практиці
77. Принцип гласності в функціонування сучасної української державної влади
78. Поділ та єдність влади в Україні: інтеграційні механізми на парламентському рівні
79. Законодавча влада в Україні: проблеми та шляхи вдосконалення
80. Роль і значення президентської влади в сучасній Україні

81. Виконавча влада в Україні: проблеми функціонування і перспективи вдосконалення
82. Проблеми функціонування судової влади в Україні в контексті теорії поділу влади
83. Принцип народовладдя і його здійснення в Україні
84. Гуманістичний підхід до організації державної влади
85. Проблеми визначення та правового забезпечення функціонування місцевого самоврядування і становлення демократичної державної влади
86. Історичні передумови та фактори становлення громадянського суспільства
87. Вплив інститутів громадського суспільства на становлення і розвиток демократичного політичного режиму
88. Роль права у формуванні громадянського суспільства
89. Конституційно-правові проблеми визначення структури громадянського суспільства
90. Особливості становлення громадянського суспільства в Україні в контексті модернізації
91. Проблеми і шляхи формування в Україні громадянського суспільства
92. Вплив держави на формування громадянського суспільства
93. Концепт «громадянське суспільство»: принципи сучасної теоретико-методологічної парадигми
94. Державна влада та громадянське суспільство в сучасній Україні: політико-правовий аспект
95. Громадянське суспільство і держава в Україні: проблеми взаємодії
96. Сучасні тенденції формування партійної системи України
97. Теоретичні основи правового статусу особи
98. Співвідношення “права людини” і “свободи людини”
99. Забезпечення прав і свобод людини і громадянина та їх захист органами конституційної юрисдикції
100. Система національних засобів захисту прав людини
101. Політичні права в структурі конституційно-правового статусу людини і громадянина
102. Гарантії культурних прав і свобод громадян України
103. Правовий статус особи в Україні: де-юре та де-факто
104. Теоретико-правові проблеми співвідношення "права людини" та "права спільноти" у контексті розвитку сучасної теорії права
105. Механізм правового захисту конституційних прав і свобод в Україні
106. Зміст конституційного права людини і громадянина на судовий захист
107. Соціальні права громадян в аспекті формування України як соціальної, правової держави

108. Проблемні питання реалізації прав і свобод людини в Україні
109. Європейські стандарти у галузі прав людини: реалії та перспективи українського законодавства
110. Механізм забезпечення прав і свобод дитини
111. Теоретична модель правової держави і проблеми її реалізації в сучасних умовах
112. Теоретичні проблеми формування правової держави
113. Проблеми та перспективи побудови правової держави в Україні
114. Правова держава і правова культура: взаємозв'язок і результативність
115. Методологічні проблеми запровадження конституційних принципів “верховенства права” і “верховенства закону”
116. Принцип поділу державної влади та сучасні проблеми його реалізації в Україні
117. Формування правової культури особи в умовах розбудови правової держави Україна
118. Правовий закон: питання теорії та практики в Україні
119. Інтерпретація верховенства права Конституційним Судом України (доктринальний коментар)
120. Проблеми парламентаризму у правовій державі
121. Співвідношення, взаємообумовленість та взаємозалежність соціальної держави, громадянського суспільства і правової держави
122. Принцип верховенства права: історико-теоретичні аспекти визначення та розуміння
123. Проблеми співвідношення верховенства права і верховенства закону
124. Проблеми реалізації принципу верховенства права в умовах формування правової держави в Україні
125. Механізм впровадження принципу верховенства права Цивілізаційна цінність права у демократичному суспільстві
126. Зміст і форма в праві: проблемні питання співвідношення і взаємовпливу
127. Співвідношення права і закону
128. Проблеми влади і права в умовах посттоталітарних трансформацій.
129. Єдність цінностей та істини у праві
130. Традиції та новації в правовому розвитку
131. Проблема праворозуміння в основних школах права
132. Сучасні загальнолюдські принципи права та проблеми їх впровадження в Україні
133. Раціональне та позараціональне в праві
134. Наступність та запозичення в праві
135. Проблеми сучасного праворозуміння.
136. Сутнісні особливості і призначення сучасного права

137. Сучасна концепція і праворозуміння та його моделі
138. Принцип верховенства конституції та сучасні проблеми її реалізації в Україні
139. Західна традиція права: витоки, еволюція, перспектива
140. Сучасне європейське праворозуміння.
141. Юридична і фактична рівність: проблема розмежування.
142. Діалектична єдність об'єктивного і суб'єктивного права
143. Проблеми розвитку правової ідеології.
144. Проблеми правового виховання молоді
145. Проблеми культури правотворчої діяльності
146. Правова культура в умовах розбудови незалежної України
147. Роль правової культури у формуванні професіоналізму юриста
148. Взаємозв'язок правової культури і соціального буття в процесі суспільної трансформації.
149. Правова культура і її роль в становленні та розвитку правової держави
150. Актуальні проблеми та перспективи посттоталітарної української правосвідомості
151. Формування правосвідомості громадян у процесі розбудови громадянського суспільства
152. Етносоціокультурні чинники формування національної правосвідомості
153. Проблеми формування національної правової культури
154. Правовий нігілізм у пострадянському суспільстві
155. Правова культура і політика: взаємозв'язок і взаємозалежність.
156. Правова культура і правосвідомість як засоби стабілізації політичного режиму
157. Правове забезпечення правової культури населення як умова створення основ громадянського суспільства
158. Мова правових актів як показник правової культури суспільства
159. Інтуїтивне право та правосвідомість: поняття та співвідношення.
160. Проблеми та перспективи історичного осмислення української правової культури
161. Роль правової культури в утвердженні принципу верховенства права
162. Правова культура як фактор ефективного впливу на розвиток законодавства

Підготував:

доцент кафедри теорії та історії держави і права _____ Андріюк В.В.